

4. NÁVRH ADAPTAČNÍCH OPATŘENÍ PRO PODPORU BIODIVERZITY A DALŠÍCH EKOSYSTÉMOVÝCH SLUŽEB

Velký důraz je kladen na opatření směřující k podpoře biodiverzity, které vycházejí z rozsáhlého šetření v CHKO Kysuce a CHKO Beskydy a pomáhají vytipovat vhodné lokality pro další ochranu, a oblasti udržitelného turismu a rekreace:

- Adaptační opatření na zmírnění úbytku biodiverzity
- Podpora šetrné turistiky a rekreace v zájmu poskytování více typů ekosystémových služeb jedním ekosystémem
- Zadržování vody v krajině prostřednictvím retenčních nádrží pro umělé zasněžování

5. NÁVRH ADAPTAČNÍCH OPATŘENÍ PRO INSTITUCIONÁLNÍ A ORGANIZAČNÍ PODPORU

Adaptaci lesů na změnu klimatu neprosadí v přeshraničním regionu Beskyd pouze jeden z aktérů, ale vyžadována bude užší spolupráce mezi různými partnery.

- Vytváření projektů podporujících spolupráci mezi organizacemi a aktéry

6. ZÁVĚR

Prakticky všichni aktéři v regionu budou muset vzít v potaz faktor klimatické změny a aktivně přizpůsobit své chování a rozhodování předpokládaným změnám. Je jasné, že pouze dílčí kroky či opatření na malém území nemohou vést k dostatečné adaptaci celého regionu, ale až jejich synergie a provázanost mohou mít dostatečný dopad. Je třeba na problematiku změny klimatu a adaptace na ni nahlížet z komplexního hlediska a vyhledávat kompromisní řešení mezi klíčovými skupinami aktérů.

Více informací o projektu BESKYDY na:
<http://beskydy.czechglobe.cz>

Partneři projektu:

- IREAS, institut pro strukturální politiku, o.p.s.,
- Národné lesnicke centrum Zvolen
- CzechGlobe, Ústav výzkumu globální změny AV ČR, v. v. i.

INTERREG V-A
SLOVENSKÁ REPUBLIKA
ČESKÁ REPUBLIKA

EURÓPSKA ÚNIA
EURÓPSKY FOND
REGIONÁLNEHO ROZVOJA
SPOLOČNE BEZ HRANÍC

INTERREG V-A
SLOVENSKÁ REPUBLIKA
ČESKÁ REPUBLIKA

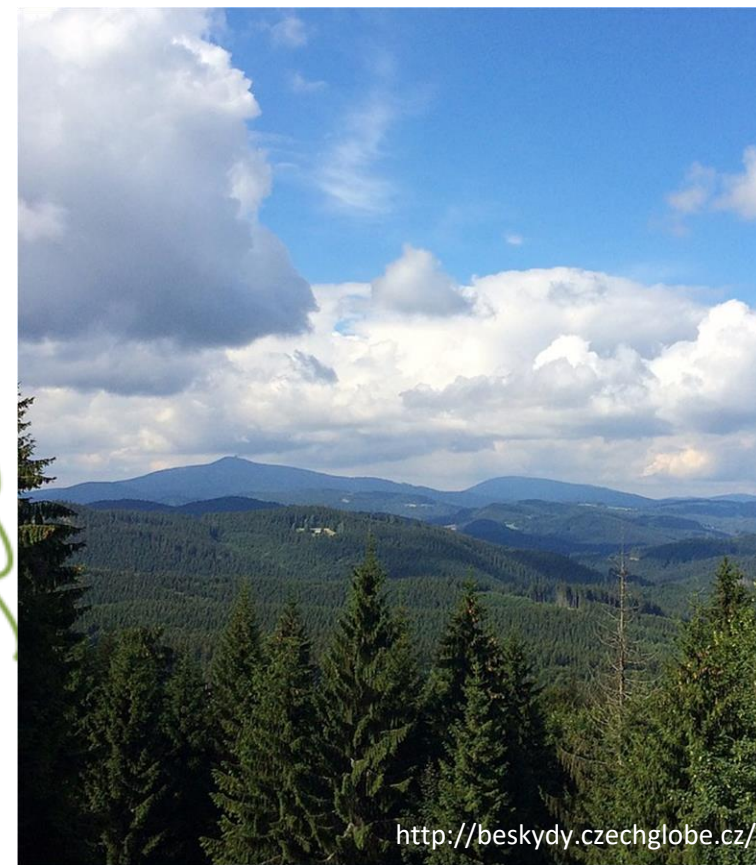

EURÓPSKA ÚNIA
EURÓPSKY FOND
REGIONÁLNEHO ROZVOJA
SPOLOČNE BEZ HRANÍC

PLÁN ADAPTACE LESŮ BESKYD NA ZMĚNU KLIMATU

Plán představuje systematický nástroj k zmírnění dopadů změny klimatu v průběhu 21. století a vznikl v rámci mezinárodního projektu „Obnova biodiverzity a ekosystémových služeb klimatickou změnou ohrožených lesů regionu Beskyd“ (zkráceně projekt BESKYDY).

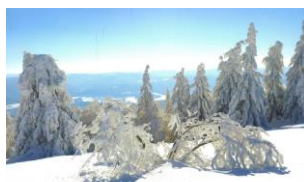
<http://beskydy.czechglobe.cz/>

1. HLAVNÍ ZÁMĚR

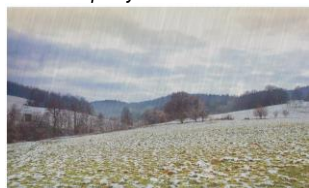
Plán adaptace lesů Beskyd na změnu klimatu reaguje na širší proces, který někdy nazýváme jako globální změna a který zahrnuje proměny planety Země jak v přírodní, tak ve společenské sféře. Těchto proměn vnějšího prostředí není ušetřen prakticky žádný kout České a Slovenské republiky, včetně masivu Beskyd a dalších horstev na hranici obou zemí. Mění se podnebí dopadá na složky životního prostředí (např. na vodní režim v krajině nebo různé ekosystémy), oblasti lidské činnosti (zemědělství, lesnictví, doprava) či přímo ovlivňuje zdraví člověka.

Nárůst tropických dní

Úbytek ledových dní

Více deštivých dní v zimě

Méně dní s mocnou sněhovou pokrývkou

Obr. 1 Ukázka scénářů vývoje klimatické změny – středně pesimistický scénář. Foto: Hartinger (2014)

Integrovaný přístup k přípravě adaptačního plánu

S ohledem na mezioborový přesah řešené tématiky se na zpracování adaptačního plánu podíleli odborníci ze tří partnerských výzkumných organizací. Zapojení odborníci a experti z těchto organizací představují nejen lesníky a přírodovědce, ale i odborníky na společenskovední tématiku, hydrologu, klimatologa a informatiky.

Zájmové území

Česko-slovenský přeshraniční region Beskydy na území CHKO Beskydy a CHKO Kysuce

2. PŘEHLED METODOLOGICKÝCH POSTUPŮ

Plán adaptace lesů Beskyd na změnu klimatu vychází z klimatických scénářů (pravděpodobného vývoje klimatu), které v rámci dokumentu upřesňují dopady na region, jako např. nárůst průměrné teploty, nárůst tropických dní, úbytek mrazivých dní, úbytek sněhových srážek a úbytek dní se souvislou sněhovou pokrývkou.

V rámci projektu proběhlo také rozsáhlé mapování biodiverzity v regionu a na základě scénářů byla také modelována dynamika růstu lesa.

Ve spolupráci s místními aktéry, zahrnujícími zástupce vlastníků lesů, samospráv, organizací věnujícím se ochraně životního prostředí a podnikatelů v cestovním ruchu, byla identifikována hlavní vhodná opatření pro adaptaci na změnu klimatu a zmírňování jejich projevů přímo pro přeshraniční region Beskyd.

Obr. 2: Fotodokumentace z diskusí s aktéry v rámci projektu BESKYDY

Navrhovaná opatření pokrývají zejména oblasti lesního managementu, podpory biodiverzity a dalších ekosystémových služeb a institucionální a organizační podpory.

3. NÁVRH ADAPTAČNÍCH OPATŘENÍ PRO LESNÍ MANAGEMET

V oblasti lesního managementu jsou navrhována opatření na zadržování srážkové vody v lesích a směřující ke změnám lesního managementu vycházejících z modelů dynamiky růstu lesa:

- Udržení vody v krajině pomocí rekultivace půdy a nepoužívaných svážnic;
- Zvýšení kvality lesních cest s cílem minimalizovat odtok vody z lesa a půdní erozi;
- Efektivní ochrana lesů proti kalamitním a invazním druhům škůdců;
- Uplatňování přírodě blízkého hospodaření lesů jako robustního opatření adaptace lesů na změnu klimatu;
- Změna dřevinné skladby lesů zvýšením zastoupení teplo a suchomilných druhů dřevin;
- Zachování a reprodukce genofondu lesních dřevin garantujícího dostatečnou adaptabilitu.

Obr. 3: Ukázky řešených problémů a navrhovaných opatření v oblasti lesního managementu